

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 15.
Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.
Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Šeststopenjska peti-
vratna 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Velja
za Ljubljano
v upravnishvu:
za celo leto 6 gl.,
za pol leta 3 gl.,
za četrt leta 1 gl.
50 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gl.,
za pol leta 5 gl.,
za četrt leta 2 gl.
50 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

Štev. 159.

V Ljubljani v torek, 9. septembra 1884.

Tečaj I.

Našim deželnim poslancem!

Redutna dvorana je odprta, od vseh strani prihiti so deželni zastopniki, da bi prisostvovali otvorjenju kranjskega deželnega zbora. Živo se zanima za njih zborovanje vsa dežela; ne vsled one radovednosti, s kojo poslušalec v gledališči komaj pričakuje, da se zaigrinjal vzdigne raz oder ter igralci nastopijo v svojih ulogah; marveč prešinjena globokega čuta, da se mora pričeti resno delovanje, da mora prenehati prazno govorčenje ter se umakniti plodunosnemu tvornemu delu. Gradiiva bode v izobilji, in radostnega srca se nadejamo, da bode sedanje zasedanje našega deželnega zastopa v vsakem oziru ugajalo opravičenim željam in dokazanim potrebam našega naroda.

Naloga deželnega zbora v tej sesiji bode dvojna. Na obširnem polji narodnega gospodarstva bode imel uvesti one reforme, koje čedalje bolj glasno zahteva razvoj gospodarstvenega gibanja. Letos vzpomladi zborovala je v Ljubljani deželna enketa, katera se je imela posvetovati o položaji kmetkega stanu. Obširen zapisnik, urejen po dr. Vošnjaku, obsega zanimive razprave, poučne nasvete in predloge deželne enquete; deželni zbor bode tedaj imel nalog, iz bogate tvarine izluščiti pravo jedro ter posameznim nasvetom podeliti konkretno obliko deželnih zakonov. Kmetijski pouk mora se zboljšati, to se bode zgodilo z napravo novih zavodov, izmed katerih posebno naglašamo prepotrebno dolensko vinarsko in sadjarsko šolo. Kranjskemu kmetu, borečemu se z vsemi težavami, s kojimi se dandanes ubija kmetki stan po vsej Evropi, morajo se pridobiti novi viri gmotnega blagostanja. Treba je v naših pokrajinah povzdigniti tako zanemarjeno živinorejo, zboljšati prevažno gozdarstvo, gojiti domačo obrtnost, ki je primerna odličnim zmožnostim našega ljudstva. Tú se razprostira obširno področje razumnemu postavodajalcu, na tem polji bodo deželni po-

slanci imeli dejanjsko dokazati, da razumejo svoj poklic ter se v istini brigajo za blagor in napredek svojega naroda!

Sedanja agrarna politika, koja se je razvila zlasti v sosedni Nemčiji, spoznala je jedno glavnih hibi srednje-evropskega kmetijstva v pretiranem razkosanju zemljišč in v slabo urejenem, večinoma predragem kmetksem kreditu. Deloma je temu pritrčila tudi naša vlada. Zaradi tega se je v nekaterih deželah uže predložil načrt komasacijske postave, in tudi na Kranjskem pričakujemo, da se jednaka predloga izroči našim zastopnikom. Nekateri strokovnjaki priporočajo, da se ima nepremično kmetko posestvo vezati ter preprečiti oni škodljivi proces, kateri malega in srednjega kmetovalca iztira od svojega zemljišča, ustvarjajoč oni žalostni kmetki proletarijat, kojega nahajamo v nesrečni Irlandiji in večinoma na Italijanskem. Vprašanje nove institucije nerazrušnih kmetkkih domov ("Heimstätten-gesetz") trkalo bode tudi na duri kranjske deželne sobane; vprašanje, katero je tembolj težavno, ker v njegovo rešitev ne zado- stuje površno teoretično znanje, niti hlapčevsko posnemanje tuje šablone. Vsak dotični postavodajni poskus ima se naslanjati na natančno znanje naših domačih razmer ter na marljivo izraživanje naše agrarne statistike. Menj zamotano je pitanje o uredbi kmetkega kredita; v tem oziru imamo dovelj skušenj po drugih avstrijskih deželah, in sigurno se ne bode nikdo obotavljaj, ako se v ta namen ustanovi za našo ožjo domovino posebna hipotekarna banka.

Da je razvoj gospodarstvenega življenja v prvi vrsti zavisen od dobrih občil, to je dandanes uže obče dognana resnica. In kedo bode tajil, da je organizem kranjskih komunikacij dosihmal še v povojih, da je omrežje naših cest deloma še v jako nepovoljnem stanju, da je dotična uprava večidel predraga ter slabo urejena. Sprememba cestne postave, v kojoj bi se imela sprejeti nova kategorija

deželnih cest, postala je nujna potreba; in tudi gledé cestnih odborov bode trebalo kaj ukreniti, ker sedanji položaj teh korporacij nikakor ne ugaja deželnim koristim. Še veliko bolj važne pa, nego so ceste, so v našem veku železnice. V tem oziru se je za Kranjsko dosihmal veliko premalo zgodilo, in tedaj pričakuje dežela po vsej pravici od svojih zastopnikov, da bodo v soglasji z vlado z vsemi silami na to delali, da pridobé zlasti zanemarjeni Dolenjski novo življenjsko arterijo, dolensko železnico. Če se posreči sedanjemu deželnemu zboru, doseči to prevažno prometno napravo, bode si uže gotovo s tem činom zagotovil sijajen spomenik v srci hvalnežnega naroda!

Toda deželni zbor tudi ne bode zanemarjal druge svoje naloge, skrbeti za duševni napredek naše domovine ter za ojačenje političnega gibanja na Kranjskem. V prvem oziru bode mu morala posebno pri srci biti ljudska šola, prava podloga narodne omike. Dokaj se je uže zanjo storilo tekom zadnjega desetletja, a deželno šolsko zakonodajstvo je dandanes prenejasno in zamotano, in prej ali slej morajo se tudi gledé tega pričeti dobro premišljene reforme. A vse krpanje pri deželnih šolskih zakonih ne bode nič hasnilo, ne bode nam moglo ustanoviti dobre ljudske šole, ako se nič ne stori za zboljšanje materijalnega položaja v našem učitelstvu. Res je, da je treba vedno ozirati se na neugodne deželne finance ter na visoko šolsko priklado, a nekateri troški so neizogibni, in finančna veda računa izdatke za šolstvo med produktivne troške. Veliko se sicer letos ne bode moglo storiti v tej zadevi, vendar vsaj funkcijske doklade za učitelje na jednorazrednicah bi se lahko vpeljale, za koje uže moledujejo razne peticije iz učiteljskih krogov.

Gledé upravnih prememb pač ne pričakujemo, da bi vlada uže v tem zasedanju deželnim zastopnikom predložila izdelano predlogo novega občinskega reda, ali poslanec dr.

Listek.

D v o b o j.

(Zlatorodov.)

Gurkovski, imovit grof, je bil po svojem značaju najzanimljivejša prikazen svojega časa. Na bojnem polji se je izkazal hrabrega in previdnega vojaka, na diplomatskih tleh izurjenega diplomata ter gladkega udvornika. Bil je izvrsten jezdec, strelec gotove roke, izvežban borilec. V obhoji z vsakim pa je bil prav skromen, prijazen, postrežljiv. Tako si je v kratkem pridobil ljubezen in spoštovanje vseh onih, s katerimi je občeval. Da-si se je uže mlad ogibal vseh preprirov, je imel vendar zmerom dosti bojev.

To se vé, da je grof Gurkovski vse take boje viteško končal. Svest si svoje presežnosti, je nasprotnika vselej varoval ter ves boj ovental z drastično šalo. Navadno se je izprevrgel zmagalec, ako je stvar premislil hladne krvi, v iskrenega častitelja grofovega. Tako se je zgodilo nekemu nemškemu pisatelju modre krvi, ki se je v dvoboju bil z

grofom, in ki mu je bil od onega trenutka skoro da najboljši prijatelj.

Ko je potoval Gurkovski, takrat major, po Nemškem, prebil je nekaj dnij v Mogoči. V taisti gostilni kakor on je bival tudi mlad nemški baron, znan, da se rad tepe in tudi bije. Vrh tega je imel o sebi visoke misli ter se je više cenil nego so ga čislali drugi. Slišal je baron, kako je grof omenjal, da je po princu Radzivilu v sorodstvu s kraljevsko hišo. Slučajno pa je bil princ Radzivil političen nasprotnik očetu mladega barona. To je bilo dosti vzroka, je menil, da se sme zadevati ob grofa Gurkovskega.

Pri kosilu opazi grof, da ga Nemec neprenehoma in zvedavo meri z očmi. Nekaj časa Gurkovski tega okobodja neče opaziti, naposled pa vendar uljudno vpraša Nemca, če morda kaj želi.

"Od Vas? — nič!" se glasi pikri odgovor baronskega mladiča.

"No, potem se čudim", odvrne grof mirno, "da me v enomer motrite, pa tako oprezno."

"Motrim, kar hočem; to nikomur nič mari."

"Kaj pa, ko bi si on, tisti človek, prepovedal tako motrenje?"

Nemec zmigne z ramama.

"Prosim vas prav res, in sicer z vso udvornostjo," nadaljuje grof mirno, "da za naprej več tako v me ne sopete, ali pa —."

"Nu? ali pa?" meni Nemec porogljivo, "ali pa? Mislite li, da se bojim vašega izzova? Le skusite, tem bolje, razen tega sem se živeti naveličal." Rekši vñemarno sede na stol.

Na grofovem obrazu ni bilo niti najmanjše vzrujanosti. Srditost, s katero se je bližal nasprotniku, je bila le navidezna. Stopivši pred njega dejé preudarno:

"Dobro tedaj. Pa bodi tako, kakor želite. Vedite pa, da se ne bijem za malenkosti. Dvoboj, ki ga mislim, nima biti ono študentovsko kľofutanje, biti mora truda in besede vredn. Ste li zadovoljni s tem?"

Nemški baron zopet zgane z ramami. Menil je, da ga grof hoče ostrašiti, ker bi se sam rad umaknil dvoboju. Na to deje: "Meni je vse prav. Storite, kakor vas je volja."

"Tako tudi jaz mislim," odvrne Gurkovski, "in torej moremo stvar mahoma izvršiti. Ker meni pripada izvolitev orožja in način

Mošé dovršil je z lastne inicijative načrt mestnega statuta ljubljanskega in naš deželni zbor imel se bode baviti tudi s tem vprašanjem. Nadejamo se, da se bode sklenil dotični zakon v soglasji s pravičnimi težnjami slovenske večine kranjske stolnice ter v onem naprednem duhu, koji označuje nova volilna zakona za državni zbor in deželni zastop.

Deželni zbor tedaj, kateri je danes slovesno otvoril svoje zasedanje, ne bode pogrešal obile tvarine za svojo delavnost. Od razumnosti in rodoljubja poslancev pak pričakuje vsa dežela, da ne bodo varali njenih nad, temveč z združenimi silami dovršili svoj častni nalog v blagor domovine in naroda našega!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Z današnjim dnevom bodo volitve za **deželne zборе** končane. Danes volijo še veleposestniki solnograški svoje zastopnike v deželni zbor. Ker so na Solnograškem kmet-ske občine volile v konservativnem, a mesta in trgi v liberalnem zmislu, zavisno je od veleposestnikov, katera stranka da bode imela večino v deželnem zboru. Danes započeli so ob enem zborovanje deželni zbori kranjski, češki, štajarski in šlezijiški; v ponedeljek dne 15. t. m. pa bodo začeli zborovati deželni zbori dolenjski in gorenjski-avstrijski ter solnograški.

Deželni zbor **gališki** zaključil je danes svoje zasedanje ter bode pojutrajšnjem otvoril novo sesijo. V novi sesiji predložila se bode zakonska osnova o reguliranji galiških rek.

C. kr. ministerstvo vnanjih zadev določilo je, da se ima potovanja v Avstralijo na korveti „Saída“ udeležiti tudi jeden konzularni uradnik, kateremu bode naloga, v onih krajih, kjer se bode usidril brod, skupljati podatke o gospodarstvenih in **trgovinskih razmerah**, o najvažnejših proizvodih za eksport in import ter o podjetjih in firmah, katere posredujejo trgovino. „Saída“ usidrla se bode v sledečih lukah: Gibraltar, Bahía, Kapstadt, Adelar de Melbourne, Sydney, Auckland, na otokih Samoa ter na otokih Java, Borneo in na Filipinih, v Singapore, Ceylon in Aden.

Volilno gibanje je na **Hrvatskem** zelo živahno. Narodna stranka je uže v mnogih volilnih okrajih nominirala svoje kandidate. V Varaždinu kandidujeta minister Bedeković in Josipović. V Vinkovcih kandiduje oče bana grofa Khuena. David Starčević potuje po Hrvatski ter dela propagando za stranko prava.

Tuje dežele.

Najvažnejša novica v vnanji politiki je pač vst, da je **sestanek treh cesarjev** sedaj uradno razglašen. Nj. Veličanstvo cesar

boja, izberem samokrese, prvi strel pa vender vam prepuščam. Bo prav tako?

Nemec pritrdi.

„Zdaj posebne določbe, katerih ne morem opustiti. — Gori v mojo sobo bova šla, vsa okna se bodo pozaprta, soba bo vsa temna. Postaviva se drug drugemu nasproti, le miza bo vmes, pa primeva za orožje. Ko vstopiva se vsak na svoj kraj, moj strežaj zapusti sobo, zapre vrata in trikrat z roko ploskne. Pri tretjem rokoplosku ustrelite vi — potlej pa, če bom mogel, ustrelim jaz. Ste li zadovoljni?“

Nemec prebledi. To mu je bilo malo preveč. Takih čudnih bojev ni bil vajen. A kaj je hotel? Odstopiti ni mogel, ako se ni hotel pokazati bojazljivca. Privoli. Po nekoliko preudarku pa tudi uvidi, da so vse okoličnosti njemu ugodne, in jel je dvojiti, če je nasprotnik pri pameti, ki mu je dal to na ponudbo. Morda ga je ucenil, ali pa ga ima za pravega slabanjo. Nemec si je mislil: „Kakor se postavim na svoje mesto, si ga bom uže zapomnil, gotovo ga moram zadeti; potem me on ne bo mogel pogoditi.“

„Kaj mudite? Prosim, odgovorite! Ste li zadovoljni?“

Fran Josip odpotoval, bode k sestanku prihodno nedeljo dne 14. t. m. s posebnim vlakom severne železnice v Skierniewice, kjer se bode dne 15. t. m. sestal z ruskim carjem Aleksandrom III. in nemškim cesarjem Viljemom.

Vstanek v Arabiji se vedno bolj širi in Turčija bode imela dosti opravka, predno ga zaduši. Yemen, kjer broji turška posadka samo 2000 mož, obkoljen je od 8000 vstašev. V Carigradu delajo se priprave, da se čim prej odpošlje 8000 mož v vstale pokrajine. — Tudi vstaško gibanje med Kurdi, nedaleč od perzijske meje, postaja nevarno, tako da se bode tudi tja morala poslati pomočna četa.

Ker se je francoski general Millot povrnil iz Tonkinga nazaj na Francosko, ponudilo se je več generalov za nasledstvo v zapovedništvu francoske vojske proti Kitajcem, med drugimi general Schmitz, general de Curcy, general Delebecque, Thomassin in več drugih. — Iz Kitajskega ni danes novih poročil. Kakor je videti, čaka admiral Courbet novih čet, predno započne boj za Formozo in Hainan.

Dopisi.

Iz Gorenjega Logatca, 4. septembra. (Izv. dop.) Lansko leto dozidali in slovesno blagoslovili so celó lepo ljudsko šolo v Dolenjem Logatci. A tudi mi Gorenje Logatčani nismo mirovali, dokler nismo s trudom dozidali nove, enako lepe ljudske šole. Slovesno jo bomo blagoslovili v 14. dan t. m. Priprave za to slovesnost se uže delajo. Pričakujemo od različnih krajev odličnih mož. Vsi naj pričakujejo možkega, a ne servilnega vzprejema. Vsled sklepa krajnega šolskega sveta imel bo gospod prof. Šuklje slavnostni govor. Visoko častiti gosp. verhiški dekan bo imel pa pridigo, katera se bo naslanjala na v prvem nadstropji vzdane, od našega slavnega pesnika složene besede:

„Svoj blagoslov, o Večni, daj,
Da bil ta dom bi vir modrósti,
Kreposti vir in vir blagosti
In sreče vir za ves naš kraj!“

Poleg gosp. nadučitelja stanovala bo brezplačno v šoli tudi gđ. učiteljica. Oba imela bosta prav lepo in prostorno stanovanje. Dobre učiteljske moči je treba podpirati. Če ti vidijo, da jim dejanjsko izkazuje ljudstvo svojo ljubezen, potem izpolnjujejo tudi oni z bolj gorečim trudom svoje težke dolžnosti.

Po volitvah je pri nas vse mirno. Nikjer ni več slišati besede o volitvah. Le „Slovenski Narod“ ne more mirovati. Kar ta piše, bi se dalo skoro vse ovreči, a škoda za čas. Predno so oddali gg. volilni možje svoje glaseve, nagovoril jih je načelnik komisije, visoko častiti

„Sem,“ odgovori na kratko Nemec ter pošlje po samokrese.

Grof povabi nasprotnika gori v svojo sobo. Samokresi so tu. Grofov strežaj zapre okna. Nasprotnika stopita na sredo sobe, vsak na enem kraju mize, pičlih sedem čevljev narazen. Nemec vpre oči v grofa ter se z levico oprime za mizo, da bi se nič ne premaknil. Hotel si je zagotoviti stanje nasprotnikovo, da bi ga ne zgrešil.

„Vrata zapri!“ zapove grof strežaju; „ostani zunaj ter ploskaj trikrat zaporedoma. Kadar slišiš ustreliti, odprj vrata, pa stopi notri. Veš?“ Stari strežaj je hotel ugovarjati, a zapovedni migljaj gospodov ga odžene. Vrata se zapró. V sobi je gosta tema.

Strežaj se je tresel, ker se je bal za svojega gospoda. Pokriževal se je zvesti strežaj ter jel rokoploskati.

„Glasneje!“ zavpije grof iz sobe. „Štej do trideset, ploskaj zopet in takisto stori tretjikat.“

Zopet ploska stavec. Petelin Nemčevega samokresa klepne. Zdaj se sliši tretje znamenje in trenotek nato — strel.

(Konec prihodnjič.)

gosp. dr. Sterbenec, krepko in glasno: „Zdaj imamo oddati svoje glasove za svojega bodočega deželnega poslanca. Vsak naj voli po svojem prepričanju in po svoji vesti. Nikdo izmed nas naj se temu načelu ne izneveri.“ Tako smo tudi delali.

Izpod Obirja, 4. septembra. [Izv. dop.] Potujočemu čez Jezerski Vrh na Koroško odpre se ti prekrasna Junska dolina s svojimi prijaznimi seli, čistimi jezери, hitrimi potoki in obrastenimi hribi. Občuduje naravno to lepoto pa se ti vzbujajo bolesten čut, ko misliš, da to ozemlje „bilo nekdanj je slovansko“, bolj, kakor sedaj. Sela, reke, gore, vse ima slovenska imena, ali skoro nikjer ne opaziš na krajevnih napisih poleg nemškega imena tudi prvotno slovensko. Priprosto ljudstvo ohranilo si je čisto slovenske običaje, cerkveno petje je slovensko, cerkveni govori slovenski, tudi politično mišljenje priprostega naroda je slovensko, kar dokazuje zadnja volitev v deželni zbor. Ali žal! da se to ne more reči o najvažnejšem faktorji za ohranitev slovenskega značaja tukajšnjega prebivalstva, o ljudski šoli. Tu ima nemški „Schulverein“ prav hvaležno rovarsko delo, da bi še pičico slovenščine iz ljudske šole odpravil, kolikor se je sedaj poučuje. Kar je odličnejšega prebivalstva, večinoma vse trobi v „schulvereinski“ rog. Šolam v čisto slovenskih krajih pošiljajo se kar na kope čisto nemških knjig zastoj, da bi se hitreje ponemčevalo. Večina učiteljstva pa prav zdatno podpira namere tega društva in jako malo je učiteljev, da bi imeli kaj srca do svojega naroda, ali da bi vsaj napram temu društvu indiferentni ostali, marveč se slovenski narod le sramoti. Mlajši učitelji, ki o slovenščini in o slovenskem narodnem življenji še pojma nimajo, sramoté slovenski narod le na podlagi izjav, ki jih bero v nemških, slovenskemu narodu sovražnih časopisih, ne gledé na to, je li vse to istina, kar taki listi pišejo. Pri neki okrajni učiteljski konferenci je mlad učitelj poročal o snaznosti v šoli. To priliko je seveda moral porabiti, da je udrihal po Slovincih in Jugoslovanih sploh, omenivši, da v šoli ne sme tako biti, kakor pri Jugoslovanih, kjer hiša navadno služi za vse, za družino, za prašiče in domače živali in sploh za vsako delo. Je li ta neizkuščen nemški gospodič iz lastne izkušnje tako govoril? Pač ga je drug starejši učitelj zavrnil, ali žalostno je, da se kaj tacega more govoriti v uradni učiteljski konferenci. Pri takih razmerah in močnem vplivu „Schulvereina“ je pač treba vso pozornost obrniti na to slovensko ozemlje, in novo izvoljena gospoda deželna poslanca Einspieler in Muri imata težavno, a hvaležno delo. Da bi dosegla kaj uspeha, želimo iz dna slovenskega svojega srca!

—m—

Razne vesti.

— (Poročilo o poštini hranilnicah.) V meseci avgusta vložilo se je v državno hranilnico 5 088 159 gld. 89 kr. v 109 339 vlogah. Izplačalo se je 4 357 265 gld. 73 kr. Izdalo se je 9618 novih kužic, na kar se je število vlagateljev za 4436 v meseci avgustu pomnožilo. Število vlagateljev znaša zdaj 408 694.

— (Kazen pri Egipčanih.) Da-si Egipčani pridejo vedno bolj v dotiko z Evropci, vender so v omiki še zelo zaostali, sila malo se kaže pri njih napredka. Tam se kazen še vedno s palico odmerja in to na posebno barbaren način. Pretrepalci tolčejo najrajši po podplatih, kajti ti so zelo občutljivi. Nobeno ihtenje, ne kri ne gane pretrepalca, z mirnim obrazom poskuša svojo moč na obsojenci.

Domače stvari.

— (Kranjski deželni zbor) otvoril se je danes zutraj po slovesni sv. maši, katero je služil z mnogo asistenco stolni prošt gosp. Zupan v stolni cerkvi ob 11. uri. Navzočnih je 33 poslancev. Gospodoma baronu Apfaltrernu in vitezu Gutmannsthalu dovoli se daljši dopust. Novoizvoljeni poslanci storili so obljubo; gosp. A. Obreza

slovenski, gosp. grof Ervin Auersperg, gosp. baron Lichtenberg in gosp. Faber nemški. Deželni glavar grof Thurn otvoril je zbor z naslednjim ogovorom:

Slavni zbor! Našo preljubljeno cesarsko rod-bino zadela je v tekočem letu bitka zguba. Umrli je cesarica in kraljica Marija Ana, soproga ranj-čega cesarja Ferdinanda Dobrotljivega. Visoka go-spa je bila izredno pobožna, dobrotljiva in ljudo-mila mati ubogih in zapuščenih, podpirala je bla-godušno in izdatno cerkve in dobrodelne naprave tudi v naših pokrajinah. Pretužna vest je, kakor povsod, tudi v kranjski, Habsburški dinastiji srčno udani deželi globoko občutljivo žalost izbudila.

Umrlo blago kneginjo, bogato blagih del, bodemo zmerom imeli v najspoštljivejšem spominu.

Deželni odbor je o priliki smrti blage pre-zvišene cesarice Nj. veličanstvu presvitlemu ce-sarju izrekel svoje sožalje in Nj. veličanstvo naš presvitli cesar so to naznanilo hvaležno na znanje vzeti blagovolili.

Neizprosljiva smrt je letos tudi visoko česti-temu udu deželnega zbora, vzvišenemu knezoškofu Krizostomu Pogačarju na veke oči zaprla. Ved-nosti, plemenite lastnosti so visokega dušnega pa-stirja kinčale. Vestno opravljajoč svojo pretežno službo vodil je knezoškof osem in pol let modro in previdno ljubljansko škofijo. Umrli je domovini goreče udan in za napredek dežele vnet!

Nepozabljivi pokojnik je vsigdar podpiral du-hovnike, kakor posvetne, blagru bližnjega name-njene zavode, knezoškof je bil prijatelj in pomoč-nik učeti se mladini, navdušen pospeševatelj šolstva.

V priznanje tega izrednega delovanja izvolilo je Nj. veličanstvo presvetli cesar odlikovati umr-lega g. knezoškofa z visokimi redi. Postavimo pre-blagemu pokojniku trajen spomin v svojih srcih.

In sedaj, prečestiti gospodje in tovariši, za-čnimo svoje častivredno delovanje. Jaz sem osve-dočen, da bodo udje visokega deželnega zbora v pretres in sklepovanje jim izročene stvari z znano razumnostjo stvarno in brez vseh predsodkov ob-ravnavali in rešili.

Nj. veličanstvo naš presvitli cesar se zlo za-nimajo za delovanje deželnih zborov. Skrbimo tedaj, da bodo v naših obravnavah obilo koristnega in hvale vrednega našli.

Usojam si zbor vojvodine kranjske otvoriti s klicom: „Bog živi in ohrani preljubljenega cesarja Franca Jožefa! Slava! Hoch! (Navdušeni trikratni slava- in živio-klici.)

Gosp. deželni predsednik baron Winkler iz-raža v slovenskem in nemškem govoru nadejo, da bode deželni zbor svojo važno nalogo vestno izpol-njeval in da bodo njegove obravnave imele znatne koristi za deželo. (Dobro! Dobro!)

Rediteljema zbora sta bila izvoljena gg. dr. Poklukar in baron Lichtenberg. Overovateljema stenografskih zapisnikov gg. Robič in Deschmann.

— V finančni odsek: Dr. Mosché (načelnik), dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Detela, Kersnik, Murnik, dr. Poklukar, dr. Vošnjak, Šuklje, Deschmann (na-mestnik), Luckmann in dr. Maurer. — V upravni odsek gg.: Dr. Poklukar (načelnik), Detela, Pakiž, dr. Papež, dr. Samec, Svetec, Faber, baron Tauf-ferer in baron Schwegel (namestnik). — V odsek za letno poročilo gg.: Obreza, dr. Dolenc, Klun (načelnik), Robič, dr. Sterbenec, Faber in dr. Ma-uer (namestnik). — V peticijski odsek gg.: Vitez Schneid (načelnik), Lavrenčič, Pfeifer, baron Zois (namestnik) in grof Ervin Auersperg. Za obravnavo poročila deželnega odbora v lastni režiji v blaznici na Studenci, — poseben odsek, obstoječ iz gg. dr. vitez Bleiweis-Trsteniški, Detela, dr. Sterbenec, Grasselli (načelnik), dr. Poklukar, dr. Samec, Deschman, baron Apfaltrern (namestnik) in baron Taufferer.

Prihodnja seja bode drugi teden. Denašnja seja je trajala do 2. ure popoldne. Ponatančneje poročilo objavimo jutri.

— Nj. c. in kr. apostolsko veličanstvo bla-govolilo je občini Petrovi Vasi za zidanje šole podeliti 300 gld. podpore iz svoje Najvišje zasebne blagajnice.

— (Častno občanstvo.) Občinski odbor v Rovtuh pri Logatci izvolil je v seji dne 8. t. m. jednoglasno častnimi občani gospoda deželnega pred-sednika barona Winklerja, gospoda deželnega glavarja grofa Thurna in gospoda c. kr. okr. gla-varja Mahkota.

— (Poročilo o kmetijski enkėti) dné 17. in 18. aprila v Ljubljani. Uredil dr. J. Voš-njak, deželni odbornik. V Ljubljani 1884. Za-ložil in na svetlo dal deželni odbor kranjski. Str. 72 v vel. 8°. Tako je naslov pred kratkim izišli knji-žici. — Kakor znano, je deželni zbor kranjski me-seca oktobra lanske leto naročil deželnemu odboru, naj poizvedava po vzrokih, zakaj kmetijski stan vedno bolj propada. Odbor se je polotil težavnega tega posla, zbral je potrebnih statističnih dat ter potem sklical enketo, sestoječo iz zastopnikov de-želnega zbora, c. kr. kmetijske družbe kranjske in izvedencev izmed kmetovalcev. In o zborovanji, o razpravah in posvetovanji te enkete podaje ta knji-žica ponatančno poročilo. Kakor je čestitim čita-teljem uže znano, predložilo se je enkėti šest tehtnih točk v pretres in posvetovanje. O dednem pravu na kmetih poročal je deželni poslanec g. L. Svetec, o kmetijskih domovih in o hipotekarnih dol-govih na kmetijskih posestvih je razvijal svoje mnenje g. dež. odbornik dr. J. Vošnjak. Gosp. ces. svetnik deželni odbornik Iv. Murnik razpravljal je v dol-gem zelo zanimljivem strokovnjakem govoru vprašanje, kje in na kakov način naj se pospešuje domača industrija, in deželni odbornik gosp. Oton Detela poročal je obširno, po kateri poti bi se pomoglo kmetijstvu. Gosp. dr. Samec razpravljal je obširno vprašanje, kako bi se moglo odpraviti pogubno žganjpitje. Cena tej knjižici je 50 kr., po pošti 55 kr., nemški prevod velja 60 kr., po pošti 65 kr. Knjižica dobiva se v Ig. pl. Klein-mayr in Fed. Bambergovi bukvarni.

— (Ljubljanski policiji) dohajajo v zadnjem času pogostoma brezimna pisma, v katerih se pozivlje, naj skrbi za javni mir in red v sv. Ja-koba okoličji. Policija je zadnje dni, kolikor je to pri pičlem številu moštva in uradnikov možno, v sv. Jakoba okoličji pozornost podvojila, a nemogoče ji je zasledovati ponočne nemirneže stopinjo za stopinjo. Stori se pač, kar je s sedanjimi močmi mogoče.

— (Zaprla) je mestna policija predčera-njem dva Laha, katera sta vkradla nekje nove škor-nje. Izgovarjala sta se, da sta jih kupila od vo-jaka polka kralj Milan srbski št. 97 v Kranji. Ker sta Laha v obče sumljiva, prišla ja je po-licija, da o njih natančneje izstraživa.

— (Zgubil se je) 17letni kmetijski fant, sin posestnika v Črni Vasi št. 39, Janez Jarc, predčeranjem zjutraj. Stepla sta se z bratom; Janez Jarc je poškodoval brata, a ker se je bal domačega ukora, zbežal je preko Lipam; — kam, se ne vé.

— (Skritega) našli so v petek v peči ka-zinskega poslopja postopača Franca Rozmana in ga izročili policiji, katera je čudnega prenočevalca zaprla. Poizvedelo se je, da je bil Fran Rozman zaradi cerkvene tatvine v Idriji uže kaznovan z daljšim zaporom.

— (Tatvina.) Ukraden je bil pretečeni petek na vrtu nove učiteljske pripravnice na Reseljevi cesti panj iz čebelnjaka. Tat je prenesel panj preko lesene ograje na Reseljevo cesto, ga tam razbil ter vzel med iz njega; panj je pustil na cesti ležati.

— (Povozil se je) hlapec gosp. župnika v Mirni Peči. Ko je vozil navzdol po državni cesti blizu Mirne Peči, padel je tako nesrečno z voza, da si je zlomil nekaj reber in kmalu potem umrl.

— (Nedeljska poprava.) Dné 7. t. m. ob 7. uri zvečer opazil se je na tukajšnjem šent-jakobskem mostu poškodovan tram, moral se je takoj nadomestiti z novim, in med popravljanjem bil je prevoz za dvajset minut pretrgan.

— (Franciskanska cerkev v Ljub-ljani) dobila je te dni po oskrbi za olepšanje franciskanske cerkve neumorno delujočega gospoda gvardijana in župnika o. Kalista Mediča za velik altar lepo altarno predprogo, katera je jako krasno in umetno z zlatom vezena, in vzbuja zaslužen občno začudenje.

— (Novi kameniti tlak) polagati se bode začel ta teden na prostoru za stolno cerkvijo sv. Nikolaja. S tem delom bode jako vstreženo vernim obiskovalcem stolne cerkve, ker se odslej ne bode zanašalo več toliko peska od sedanjega cementnega tlaka, kateri se kaj lahko zdrobi, v stolno cerkev. Dr. vitez Bleiweis Trsteniški, mestni odbornik, kateri je stavil dotični predlog v mestnem zboru ljubljanskem, zaslužil si je pač občno za-hvalo mestnega občinstva.

— (Tridnevica) v čast Matere Božje, odredjena po sv. Očetu papežu Leonu XIII., se je kaj slovesno praznovala v ljubljanskih cerkvah, in cerkve so bile povsod natlačene vernikov. Posebno krasno okinčana in bogato razsvetljena pa je bila sv. Jakoba župna cerkev po oskrbi prečastitega gospoda župnika Rozmana. Franciskanska cer-kev je bila krasno okinčana. Tridnevica sklenila se je včeraj popoldne v vseh cerkvah z zahvalno pesnijo.

— (Romarjev) je bilo videti zadnja dva praznika, posebno z Dolenjskega, Belokranjcev, mnogo stotin v našem mestu. Prišli so z Bleda, s sv. Višarij in iz Brezja na Gorenjskem. Obis-kavši ljubljanske cerkve odpeljali so se večinoma na božjo pot na Dobrovo. Po mestu se vozeč pre-pevali so svete pesni.

— (Surovosti.) Na mestno mitnico na Poljanski cesti pripeljal se je pretekli teden ob 1/2 1. uri popoldne mesar J. Št. iz Kurje vasi št. 30. Ko je užitninski paznik Jože Mehora od J. Št. za-hteval voznino 8 kr., hotel je plačati le 6 kr., a ker ni hotel Mehora manjše ko postavne določene voznine sprejeti, začel ga je mesar J. Št. pretepati, tako da ga je lahko ranil. Drugi dan popoldne pa je J. Št. Mehoro zopet zmirljat prišel na mit-nico. Policija je napravila ovadbo c. kr. drž. pravd-ništvu zaradi hudodelstva javnega nasilstva. — Tudi mestni užitninski paznik Anton Gamš bil je pred nekimi dnevi od voznika A. S. iz Vodmata, ker ta ni hotel plačati določene voznine, katero je Anton Gamš pravilno zahteval, tepen.

— (Goljufija.) V neki žganjariji prodal je delavec Luka Vodnik delavcu Jožetu Možini kovan ogerski denar za 1 gld. 30 kr., češ, da je srebern. A kmalu je Možina šel vprašat v menjalnico bankirja g. E. Mayerja in zvedel, da je opeharjen in da je bakreni denar brez vse vred-nosti. Vodnika naznanila je policija sodnji zaradi goljufije.

— (Poskušana goljufija.) K trgovavki s starinami gospej Mariji Trost hodil je uže delj časa človek, kateri ji je ponujal jako ceno izvrstno ponarejen papirnat denar. Slednjič se je ta moža-ka prikazal zadnji petek in ji ponujal 100 gld. prav dobro napravljениh bankovcev za 20 gld. Ker se je gospa Trost uže prej zmenila s policijo, uvaževala je ponudbo neznanega človeka. Le-ta ji je rekel, naj pride na gostilnični vrt Auerjeve pivovarne, da jo od tam popelje k gospodu, kateri ima bankovce ponarejene v hótelu „Evropa“. Sni-deta se res na vrtu, a policija, kateri je shod na-znanila gospa Trost, se je tudi po dveh zastopni-kih udeležila. Kmalu so nastopili pot v hótél „Ev-ropa“. Tam popelje neznani zakladalec bankovcev gospo Trost pod streho in trka prav lahno na vrata neke sobe, a ker ni odgovora, opomni, da morda spi. Med tem ko je čakal na odgovor, kazal je slepar gospej Trostovi kos podobe Matere Božje, češ, da tako izvrstno so bankovci napravljени, in to je petdesetak. Gospa Trost pogleda skozi klju-čnico v sobo in vidi, da je prazna. A sedaj so bile obravnave tudi spodaj čakajočima policajema predolgotrjne, prišla sta in prišla sleparja, ka-teri se zove Janez Kmetič, je krojač in doma iz Cerkljan. Predčerašnjem je imel uže prosto sta-novanje in hrano na Zabjaku.

— (Pretep.) Iz Radovljice se poroča: Dné 31. m. m. sešlo se je več kmetijskih fantov iz Polič, Zapuž, Gorenjega Otoka in z njimi Jože Mulaj iz Studenciča v gostilnici Jarneja Stroja v Zapužah ter so tu vkup pili. Ta prijaznost pa ni dolgo tra-jala, jeli so se pripraviti in pretepati. Jože Mulaj pobral je svoje mlade, še zdrave kosti in odbežal, a fantje so ga dohiteli ter ga uboli z nožem v glavo, ramo in v zadnjo oplat. Rane so težke.

— (Požarna kronika.) Dné 3. t. m. ob 1/2 11. uri po noči začel je goreti skedenj Franca Z. v Selu (občina zagorska). Ogenj se je razširil na bližnji hlev in hišo ter uničil tudi mnogo hišne in gospodarske opreme. Škode je nad 2600 gld. — Sodi se, da je vsled nepredvidnosti zažgal dninar Ant. Č., ki je spal na skednju. Mož se je tudi precej hudo poškodoval in opeknel pri požaru. — Dne 4. t. m. je pogorel skedenj kočarja Ant. N. v Kovorji, z njim vred pa tudi dva druga po-slopja. Škode je 800 gld. Kako je ogenj nastal, se ne vé. — V nedeljo 7. t. m. pa je gorelo v cerkniškem okraji. Požar je uničil 12 gospodar-skih poslopij in nekaj živine. Škoda še ni znana.

— („Mojster Jakob, al' že spiš?") — tako so začena znana pesnica in tako je tudi v noči 1. septembra poprašal skozi okno nekdo gostilničarja Jakoba Z. v Selu pri Ljubljani. Mož je menil, da ga draži kak ponočnjak in se ni nič oglašil. Zjutraj pa je strahom zapazil, da so vrata v njegovo klet odprta in da je ponoči zmanjkalo sodček, v katerem je bilo 26 litrov vina; tudi posode z 9 litri žganja ni bilo videti nikjer. Hitro so na vseh krajih iskali pogrešano pijačo in res so staknili v bližnjem gozdiču prazne posode. Samo 1 liter žganja je bilo še notri. — V tisti noči pa tatovi niso obiskali samo kleti Jakoba Z., temveč aranžirali so popolno ekspedicijo ob državni cesti. V Malem Vrhu zaklali so posestnika M. H. psa na verigi, povezali vrata od zunaj in odnesli 2 vreči in nekaj konjske oprave. Pri Ant. B. zlezli so skozi odprto okno in si prisvojili obleke za 14 gld. vrednosti. — Na Razdrtem so poskušali vlomiti v hišo posestnika Josipa O., a k sreči so jih zapazili in zapodili. V spomin ponočnega obiska zagnal je pa jeden izmed lopov poleno v okno in ga razdrobil. — V Šmarji vzdignili so v prodajalnici gospe R. steklene duri — a tedaj jih je začela dekla in odpodila ponočne goste. — V Sapu zlezli so tatovi skozi odprto okno in pobrali obleke v vrednosti 56 gld. Med tem je minila noč in lopovi so morali jenjati. Zjutraj ob 4. uri videli so vozniki tolpo ciganov, ki so nesli polne „punklje“ in so bili skoro vsi — pijani, (gotovo od vina in žganja Jakoba Z. v Selu). Lepa družba pomikala se je proti Višnji Gori. Žandarmerija je takoj šla za njimi in preiskala vse bližnje kraje. Med tem pa so cigani obiskali ob 11. uri zjutraj posestnika S. K. v Dobji, vlomili skozi okno v sobo in odnesli iz nje za 11 gld obleke; čez jedno uro vzeli so pri M. Z. v Veliki Stari Vasi obleke za 60 gld. — in jo popihali zopet dalje. — Upamo, da ima sedaj, ko to pišemo, redarstvo predrzne lopove uže v pesteh in da jih bode veselje po enajstih ponočnih ekspedicijah uže minulo!

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

Bruselj, 9. septembra. Katoliške novine zabtevajo preiskavo o včerajšnjih nemirih. Župan razgovarjal se je včeraj delj časa z ministri Malouom in Jakobsom. Župan je prepovedal v nedeljo nameravane manifestacije učiteljskega društva. Včeraj zaprte osebe so se zopet izpuštile.

Pariz, 9. septembra. „Havas“ poročajo iz Šangaja: Kitajci hote izliv reke za vožnjo v Šangaj zapreti. Konzuli ugovarjajo temu.

Dunaj, 8. septembra. „Montags-Revue“ poroča iz zanesljivega vira, da bode Nj. veličanstvo cesar odpotoval prihodnjo nedeljo, dne 14. t. m. v jutro s posebnim dvornim vlakom severne železnice v Skierniewico, da se snide s cesarjem Viljemom in carom Aleksandrom; dne 17. t. m., da se zopet vrne na Dunaj ter se poda naslednji dan k odprtju arlske železnice v Tirolsko. Dne 29. t. m. se bode peljal cesar k slovesnemu odprtju ogerskega državnega zbora v Budimpešti.

Dunaj, 7. septembra. Nj. veličanstvo cesar imenoval je deželnega poslanca grofa Wurmbbrand-Stuppacha deželnim glavarjem v vojvodini štajerski in deželnega poslanca dr. Hermana barona Gödel-Lannoya njegovim namestnikom pri voditeljstvu deželnega zbora.

Rim, 8. septembra. Karantena na tirolski in švicarski meji se je odpravila. — Včeraj v Bergamu 30 bolnikov in 9 mrličev, v Cuneu 19 bolnikov in 7 mrličev, v Spezziji 31 bolnikov in 18 mrličev, v mestu Napolji 346 bolnikov in 113 mrličev za kolero. — Kralj prišel je v Napolj; vzprejem bil je sijajen.

Madrid, 7. septembra. V provinciji Alikante je včeraj 6 oseb za kolero umrlo.

Barcelona, 8. septembra. Kraljevsk razglas potrjuje, da je kolera nastopila v Alikante ter odredjuje za to provincijo vojaški kordon.

Bruselj, 8. septembra. Nedeljske pojave katoliške stranke motila je obila množica ljudstva. Policija in žandarmerija napravila je red. Zaprli so 185 oseb. Več oseb je ranjenih. **Varšava, 7. septembra.** Prihod carjev je uradno na ponedeljek dopoldne ob 10. uri napovedan. Prepovedano je jedno uro prej voziti po ulicah.

Varšava, 8. septembra. Cesarska obitelj in veliki knezi došli so sim ob 10. uri dopoldne ter se koj udeležili cerkvenega obreda v grški in katoliški cerkvi. — Vojne vaje so se pričele na Mokotovskem polju ob polu 12. uri ter nehale ob 2. uri popoldne.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 9. septembra.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	80.70
„ „ „ „ srebren	81.50
Zlata renta	104.55
5% avstr. renta	95.85
Delnice narodne banke	848. —
Kreditne delnice	297. —
London 10 lir sterling	121.65
20 frankovcev	9.66
Cekini c. kr.	5.75
100 drž. mark	59.55

Uradni glasnik

z dne 9. septembra.

Naprava zemljiških knjig: Pri c. kr. mest. deleg. sodnji v Ljubljani za katastersko občino Račna; poizvedbe dne 22. septembra ob 9. uri dopol. — Pri c. kr. okr. sodnji v Kamniku za katastersko občino Županje Njive; poizvedbe dne 17. septembra.

Eks. javne dražbe: V Kamniku zemljišče Matije Ipavca iz Most dne 10. septembra (3. narok); posestvo Andr. Jerina iz Cerkevš (1558 gld.) dne 10. sept., 8. okt. in 8. nov. — V Metliki zemljišče Jos. Giršiča iz Vidošic dne 26. septembra.

Tuji.

Dne 7. septembra.

Pri Maliči: Poland, sod. prisednik, iz Draždan. — Dr. Roza, c. kr. minist. tajnik s soprogo, z Dunaja. — Schindler, zasebnik, iz Gradca. — Dukič, c. kr. uradnik; Schatz, c. kr. uradnik, in Cattaneo, profesor, iz Trsta.

Pri Slonu: Tschernko, c. kr. vladni svetnik z rodbino, iz Trsta. — Blasig, zemlj. posestnik s soprogo, iz Ronk. — Jovanovič, knjigovodja, iz Bosne. — Koch, zasebnik s soprogo, iz Trsta. — de Giscutti, gle-dišni posestnik z rodbino, iz Pulja.

Pri Tavčarji: Vrhunc, pravnik, z Dunaja. — Hamlik, pri Bavarskem dvoru: Kresse, zasebnik, iz Olomua. — Suril, Kramer, Geiger, zemlj. posestniki, iz Celovca. — Struckel, iz Celovca.

Pri Avstr. carji: Stiebel, agent, iz Celovca.

Pri Južnem kolodvoru: Mesič, profesor, iz Zagreba. — Pelko, dijak, iz Maribora. — Hütner, c. kr. nad-ingener s soprogo, iz Pulja. — Grablovitz iz Ljubljane.

Pri Viranntu: Papeš s soprogo iz Reke. — Papeš s rodbino, iz Trsta. — Kronnet, iz Litije.

Umrli so:

Dne 5. septembra. Ljudmila Belič, šivilja, 22 l., na Bregu št. 14, jetika.

Dne 6. septembra. Franciška Hegler, sirota, 14 l., Kravja Dolina 11, opešanje.

Dne 7. septembra. Srečko Puc, mizarjev sin, 4 mesece, Opekarska cesta št. 9, črevesni katár. — Ivan Ernest Stöcklinger, sin hiš. posestnika, 2 mes., Rimska cesta št. 15, atrofija.

V bolnici:

Dne 6. septembra. Marija Andisek, gostinja, 51 l., plućna tuberkuloza. — Josip Škerjanec, gostać, 67 l., želodečni rak.

Tržne cene.

V Ljubljani 6. septembra: Hektoliter banaske pšene velja 7 gld. 83 kr., domače 6 gld. 50 kr.; ječmen 4 gld. 39 kr.; reč 5 gld. 4 kr.; ajda 5 gld. 20 kr.; proso 5 gld. 20 kr.; turšica 5 gld. 40 kr.; oves 2 gld. 76 kr.; 100 kilogramov krompirja 2 gld. 40 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 94 kr., salo po 80 kr., speh po 66 kr., prekajen po 74 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2½ kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 60 kr., svinjina 66 kr., drobniško po 32 kr. — Piške po 40 kr., golobi 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 60 kr., slame 1 gld. 51 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 60 kr.; mehkih 4 gld. 90 kr. — Vino, ruđeče, 100 litrov (na skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Srečke

z dne 6. septembra.

Dunaj:	15	86	32	51	31.
Gradec:	90	60	36	72	42.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm
6. sept.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	733.01 734.29 736.34	+10.4 +17.8 +11.1	vzh. sl. jzpd. sl. svpd. sl.	obl. js. obl.	2.10 dež
7. sept.	7. zjutraj 2. pop. 9. zvečer	737.61 735.35 734.77	+9.0 +19.0 +13.8	bzv. jvzh. sl. jzpd. sl.	megla js. obl.	4.40 dež

Pri nas se dobivajo tudi knjige iz zaloge

„Matiče Slovenske“

in sicer:

Narodni Koledar in Letopis „Matiče Slovenske“ za 1867. l. 20 kr.
— za 1868. l. 50 kr.

Letopis „Matiče Slovenske“ za 1871. l. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.
— za 1872 in 1873. l. Z eno sliko in eno tablico geometričnih podob. Uredil dr. E. H. Costa. 50 kr.
— „Matiče Slovenske“ za 1874. l. 50 kr.
— za 1875. l. Uredila J. Tušek in M. Pleteršnik. 50 kr.
— za 1876. l. Uredil M. Pleteršnik. 50 kr.
— za 1877. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.
— za 1878. leto. I. in II. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.
— za 1878. l. III. in IV. del. Uredil dr. Janez Bleiweis. 25 kr.
— za 1879. l. Uredil dr. Janez Bleiweis. 50 kr.
— za 1880. l. — — — — — 50 kr.
— za 1881. l. — — — — — 1 gld.

Zgodovina slovenskega naroda. Spisal J. Trdina. 60 kr.

Vojvodstvo Kranjsko. Po spisu Jož. Erben. 20 kr.

Vojvodstvo Koroško. Po spisu Jož. Erben. 20 kr.

Slovenski Štajer. Spisali rodoljubi. I. snopič. 25 kr.
— Spisal dr. Ivan Gršak. III. snopič. 30 kr.

Slovanstvo. I. del. Spisali Jan Majciger, Maks Pleteršnik in Bož. Raič. 50 kr.

Germanstvo in njega upliv na Slovanstvo v srednjem veku. Spisal J. V. 10 kr.

Telegrafija. Spisal dr. Sim. Šubic. (Iz Letopisa 1875. I. Posebej vezana) 30 kr.

Slovnica češkega jezika z berilom. Spisal Fr. Marn. 60 kr.

Slovnica ruska za Slovence. Spisal Fr. Majar. 1 gld.

Razna dela pesniška in igrokazna Jovana Vesela-Koseskega. Z njegovo podobo. 2 gld.

Dodatek (k tem delom) 20 kr.

Vodnikove pesni. Uredil Fr. Levstik. 50 kr.

Dr. Lovro Toman. S podobo. 40 kr.

Dr. Etb. H. Costa. S podobo. 40 kr.

Kopitarjeva spomenica. Uredil J. Marn. 40 kr.

Olikani Slovenec. Spisal Iv. Vesel. 40 kr.

Vpliv vpljančljivih pijač. Spisal dr. M. Samec 10 kr.

Potovanje okolo svetá v 80. dneh. Iz francoskega prevél D. Hostnik. 40 kr.

Strup. Vesela igra v enem dejanji. Prosto poslovenila Lujza Pesjakova. 10 kr.

Slovenska slovnica, po Miklošičevi primerjalni spisal Jan Šuman. 1 gld. 50 kr.

Znanstvena terminologija s posebnim ozirom na srednja učilišča. Spisal A. Cigale. 1 gld.

Prirodnoznanstvi zemljepis. Spisal J. Jesenko. 1 gld.

Zemljevidi: Evropa, Azija, Amerika, Afrika, Avstralija, Rusija, Turčija in druge vzhodne dežele, Britanija in Skandinavija, Svica, Španija in Portugalsko, Nizozemsko in Belgija, Italija, Nemško cesarstvo, po 10 kr.

Zgodovina avstro-ogerske monarhije. Spisal Janko Kersnik (drugi popravljeni natis). 20 kr.

Geometrija za učiteljsko. Sestavil L. Lavtar. 1 gld. 20 kr.

Somatologija. Spisal dr. Jan Woldrich, poslovenil Fr. Erjavec. 75 kr.

Prirodopis živalstva s podobami. Po Pokorniju poslovenil Fr. Erjavec. 75 kr.

Prirodopis rastlinstva s podobami. Po Pokorniju poslovenil Iv. Tušek. 85 kr., vezana 1 gld.

Rudnoslovje, po Fellöckerji, spisal Fr. Erjavec. 40 kr.

Štirje letni časi. Po Rossmässlerji predelal Ivan Tušek. 40 kr.

Schoedler, Knjiga prirode. Štirje snopiči. 1 gld. 70 kr.

— Posamični snopiči:
I. **Fizika.** Poslovenil Iv. Tušek. 40 kr.
II. **Astronomija in kemija.** 40 kr.
III. **Mineralogija in geognozija.** Poslovenil J. Zajec. 40 kr.
IV. **Botanika in zoologija.** Poslovenila I. Tušek in Fr. Erjavec. 50 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg.